

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. Τού-
νος.— Η ύπαρξις της Γαλλοελλη-
νικῆς Ἐταιρείας τῆς ἐκμεταλλευο-
μένης τὴν γραμμὴν Ἀλεξανδρουπό-
λεως—Τουρκίας—Βουλγαρίας, δὲν
ἔξω τί εἶνε, ὡς κατάστασις, διὰ τὸ
Κράτος, ὡς ἐμφάνισις ὅμως εἶνε ἀ-
ναχρονισμός καὶ ὡς ὑπαρξις, ἐκεῖ,

Χωρικοὶ τῆς Σαμοθράκης εἰς τὰς
ὁδοὺς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

ἀναστάτωσης καὶ ἀνησυχία διὰ τοὺς
κατοίκους.

Ἀρχίζω ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν.

Βαγόνια, πού σοῦ θυμίζουν τὴν
πρῶτην παρουσίαν τῶν σιδηροδρό-
μων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τραῖνο εἰς τὸ
ὅποιον οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμμῆς, οἱ
ἐπιθεωροῦντες τὰ εἰσιτήρια κλπ. κρέ-
μονται ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ βαγόνια, ἐνῷ
αὐτὰ τρέχουν, σάν χειμωνιάτικα στα-
φύλια, ἐκτελούντες γυμνάσια ἐλῆσως,
ἀλμάτων καὶ ἰσορροπίας, διὰ νὰ ἐκ-
τελέσουν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν.

Ἐτοί οἱ ἐπιβάτης ἔχει, ἐκτός τῆς
θέας τῶν τοπίων, καὶ σχοινοβατικὴν
παράστασιν πρὸς τέφρην καί... ἐ-
λευσιολογισμῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ κρεμάσματα αὐ-
τὰ καὶ αἱ ἔλξεις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ
σιδηροδρόμου γίνονται καθημερινῶς,
εἴτε βρέχει, εἴτε ἥλιος, εἴτε κάνει
παιγνίον—ἢ περιφρημὴ παιγνίον
τῆς Θράκης πού σκάει καὶ τὰ σί-
δηρα.

Ἄς εἰδῶμεν τώρα νὰ ἴδωμεν τί
εἶνε ἡ Ἐταιρεία αὐτὴ ὡς ἐνόηλοις
διὰ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν.

Καθὼς ἐγράφεμεν καὶ εἰς προη-
γομένην ἐπιστολὴν μας, ἡ Ἐται-
ρεία αὕτη εἶνε ἀνάδοχος τῆς πα-
λαιᾶς τῶν Ἀνατολικῶν Σιδηροδρό-
μων, ἧς ἔδρα ἦτο ἡ Βιέννη.

Μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον πε-
ρὶθλῆεν ὡς λεῖα παλῆμον εἰς τοὺς νι-
κητὰς, μετασχηματισθεῖσα εἰς Γαλ-
λοελληνικήν.

Ἦτο ἡ χαρακτηριστικὴ τότε ἐπο-
χὴ, ὁπότε ὁ Γάλλος στρατηγὸς Σαρ-
πύ, ἀπὸ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς
συνμαχοὺς τῆς Γαλλίας Ἑλλήνας,
ζητοῦσε νὰ μεταποιήσῃ τὴν Θράκην
εἰς γαλλικὸν προτεκτοράτον. Πρὸς
τοῦτο ἐκαλοῦσε τὸν πληθυσμὸν νὰ ὑ-
πογράψῃ αἰτήσεις, συντεταγμένας
ὑπ' αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ζη-
τοῦν τὴν γαλλικὴν προστασίαν ἐπὶ
τοῦ τιμηματος αὐτοῦ τῆς Θράκης,
πού ἐπρόκειτο νὰ περιέλθῃ στὴν Ἑλ-
λάδα.

Οἱ Τούρκοι, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Ἑ-
βραῖοι καὶ οἱ Βούλγαροι διοκλήρου
τοῦ διαμερίσματος ἔσπευσαν νὰ ὑ-
πογράψουν καὶ μετὰ τὰ δύο τὰ χέρια
τους. Οἱ Ἕλληνες ἠρηθίσαν. Ὁ
Σαρπύ ἐκάλεσε πολλοὺς προκρίτους
καὶ δι' ὑποσχέσεων ἡ δι' ἀπειλῶν
προσέπαθσε νὰ τοὺς πείσει νὰ ὑπο-
γράψουν καὶ αὐτοί.

Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Γάλλον
τοῦτον τὴν ἔδωκεν ὁ τότε Μητρο-
πολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως.

— Μὴν ἐνοχλεῖτε, τοῦ εἶπε, τὸν κό-
σμον, στρατηγέ. Ἦμεις 500 χρόνια
περιμέναμε τὴν ἡμέραν αὐτὴν καὶ
θυσιάζομε τὰ πάντα διὰ τὴν κοινὴν
Πατρίδα μας καὶ τώρα πού βλέπο-
μεν νὰ ἐργαστῇ στὴν Θράκην ἡ Ἑλ-
λάς μας θὰ ζητήσουμε ξένην προ-
στασίαν.

Ὁ Σαρπύ, βλέπων ν' ἀποτυγχά-
νῃ οἱ προσπάθειές του, ἐγύρισε
καὶ εἶπεν εἰς τὸν Μητροπολίτην καὶ
τοὺς ἄλλους Ἕλληνας:

— Αὐτὰ τὰ λέτε γιατί δὲν ἔξορτε
τί ἐστὶ ἑλληνικὴ διοίκησις!

Καὶ ἡ μὲν ἑλληνικὴ διοίκησις τῶν
Νέων Χωρῶν, μέχρι πρό τινος ἀκό-
μη, δὲν πιστευομένη νὰ ἦτο χειροτέρα
τῆς διοικήσεως μερικῶν ὀργάνων
τῶν Συμμάχων κατὰ τὸν μέγαν πό-
λεμον εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ἀλλὰ δὲν ἐφραττάζοντο καὶ οἱ κα-
λοὶ οἱ Θράκες βέβαια ποτὲ διὰ τὴν
χώραν τους θὰ παρεδίδοτο, ὅπως καὶ
μερικὰ διαμερίσματα τῆς Μακεδο-
νίας, καὶ σήμερα ἀκόμη, εἰς τὸν ἐ-
νωμοτοσύνην καὶ τὸν χωροφυλάκα
καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀποστράτους μου-

στακαλίδες τῆς Ἑλλάδος, ποδός...
διοίκησιν!

Ὁ Σαρπύ τότε μετέκαλεσε καὶ
Φραγκοεβαντινοὺς ἀρχετοὺς, οὓς
καὶ ἐποσθέντησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τῆς Ἐταιρείας.

Αἱ κατόπιν ἑλληνικαὶ Κυβερνή-
σεις, εἰς τὴν γυναικίζουσαν ἡ μάλ-

Ψαρόβαρκα τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

λον γυναικώδη πολιτικὴν τους ἀπέ-
ναντι παντός ξένου, ὅχι μόνον δὲν
καθάρισαν τὴν Θράκην ἀπὸ τὴν
ξενικὴν αὐτὴν διεισβολήν, ἀλλὰ καὶ
παρεχωρήσαν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν
εἰς τοὺς Φραγκοεβαντινοὺς ὑπαλλή-
λους τῆς ξένης Ἐταιρείας δι' ἐιδι-
κὸν Νόμον, τοῦ 2490, διὰ νὰ σεύ-
νουν ἀδιατάρακτοι στὰς θέσεις των.
Ἐδῆχθησαν δὲ καὶ ὡς βάσιν μεταξὺ
χρυσοῦ καὶ δραχμῆς διὰ τὰς μετὰ
τῆς Ἐταιρείας συναλλαγὰς τῶν κα-
τοίκων ἐπὶ τὰς δραχμὰς περισσότερον
ἀπὸ ὅσας ἐδῆχθησαν διὰ παρομοίας
συντάξεις οἱ Τούρκοι.

Ἀλλὰ οἱ Τούρκοι, κατὰ τὴν σύμ-
βασιν, ἐδῆχθησαν ὡς βάσιν μεταξὺ
χρυσοῦ καὶ χαρτονομίσματος 5 1)2,
ἡμεῖς δὲ οἱ κουνδάρνταδες 12 1)2.

Ἀναλόκωμεν περισσότερον τὸ ζή-
τημα.

Ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ Πυθίου με-
χρὶ Κων/πόλεως, χιλιόμετρα 400
σχεδόν, βαγόνια πολυτελῆ καὶ κα-
θαρά—ὑπερθεωρῶν ἀπὸ τὴν τοιου-
κὴν Κυβέρνησιν ἡ Ἐταιρεία νὰ ἀντι-
καταστήσῃ τὰ παλὰ τῆς κάρρα—

ὁ ἐπιβάτης τῆς τρίτης θέσεως—γιά
νὰ πάρουμε ὡς βάσιν τὸν φτωχὸν
κοσμάτη—πληρώνει 5 λίρες Τα-
λαὰ, δηλαδὴ 420 δραχμὰς.

Ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους μὲ
βαγόνια-ἀραμπάδες τῆς Ἐταιρείας,
τὰ οὐτὰρ καὶ ἀνυπόφορα, πληρώνει
ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν ἕως τὰ

λὸν τοῦ Δεδεαγάτς, ὅπως ἐγράφεμεν
καὶ εἰς προηγουμένην μας ἐπιστο-
λήν, ὅταν ἐγράφεμεν διὰ τὸ ζήτημα
τοῦ λιμένος.

Ἡ Ἐταιρεία ἐζήτησεν εὐρύτητα
ἐδάφους διὰ νὰ ἐλλοσῶνται τὰ τραῖ-
νά της. Ἡ Τουρκία τῆς παρεχώρη-
σεν διὸν τὸν ἀπέραντον ἐκείνου χώ-
ρον, ἔρημον τότε, πού ἐκτείνεται ἀπὸ
τὸν σημερινὸν Ἑσπάρτικὸν Σταθμὸν,
ὅπως λένε τὸν σταθμὸν τῆς Ἐται-
ρείας, καὶ ὅλα τὰ παραλινὰ οἰκό-
πεδα μέχρι τοῦ οὐκίματος ὅπου σή-
μερον ἡ Νομαρχία Ἐβρου. Τὴν ὑ-
πεχρέωσε δὲ ἡ Τουρκία νὰ κἀνὴ δι-
πλὰς καὶ τριπλὰς γραμμὰς διὰ τὴν
ἀπρόσκοπτον τῶν μηχανῶν της, τῶν
συρμῶν της, λειτουργίας.

Ἡ Ἐταιρεία ὅμως οὐδέποτε ἐξε-
τέλεσε τὰς ἀναληφθείσας ὑποχρεώ-
σεις της αὐτὰς. Ἐτοί τὰ οἰκόπεδα
ἔμειναν ἔρημα καὶ ἐστὶαι σκουριδιῶν.
Οἱ κάτοικοι καὶ ἐπὶ Τουρκίας ἀρ-
γισοὶ νὰ κτίσουν ἐκεῖ, ὅταν δὲ τὸ μέ-
ρος ἀπελευθερώθῃ ἐγίναν μεγάλα
οἰκοδομαὶ καὶ ἐγκαταστάσεις εἰς τὰ
οἰκόπεδα αὐτὰ ἀξίας ἑκατομμυρίων.

Τὰ πράγματα ἐβάδιζαν καλὰ.
Ἡ ἀναστατάσις Ἐταιρεία ἡ
ἑστὶα, αἰνιγματοῦς τὴν κατὰ τὸν
νόμον τοῦ Ἀβδουλ Χαμίτ καὶ δὲν ἠ-
νώχησε τοὺς οἰκοδομήσαντας κα-
τοίκους τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Οἱ διὰ τὸ 2490 ὅμως εἰδικὸν
νόμον ἀποκτήσαντες τὴν ἑλληνικὴν
ὑπηρεσίαν Φραγκοεβαντινοὶ ὑπάλ-
ληλοι τῆς Ἐταιρείας ἀνέλαβον νὰ
τὴν ζανόψουν τὰ μάτια. Καὶ αὐτοί,
λένε, ὑπέδειξαν τὴν σύμβασιν αὐ-
τὴν εἰς τὸν σημερινὸν διευθυντὴν
τῆς Ἐταιρείας κ. Χέιτς.

Καὶ τώρα ἐρχεται ἡ Ἐταιρεία καὶ
ζηταί, δυνάμει τῆς ἀτονησίσεως ἐκεί-
νης συμβάσεως, τὰ οἰκόπεδά της, καὶ
ἐπειδὴ τὰ ἐπιτεκνίμενα τοῖς ὑποκειμέ-
νοις ζητεῖ βεβαίως καὶ τὰ σπῖτια,
τὰ καταστήματα, τὰς ἀποθήκας, τὰ
διαφόρα ἰδιώματα, τὸν φανὸν τῆς
Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ αὐτὴν τὴν
Νομαρχίαν τοῦ Κράτους τοῦ ἑλλη-
νικοῦ!

Τὸ ἐν τρίτον περίπτου τῆς σημερι-
νῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ζητεῖται 500.000 δραχμὰς... ἐνοί-
κια ἀπὸ τὰς παρὰ τὸν λιμένα Ἀπο-
θήκας τοῦ Δημοσίου καὶ τὰς ἰδιω-
τῆς, ζητεῖται ἄλλη τὴν προνομίαν τῆς

Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ πρὸ τινος
ἔδωκεν καὶ πράγματα ἐκεῖ εἰς τὸ δικ-
αίωμα ἐκείνου μέρους παρ' αὐτῆς,
τὰ ὅποια, ἐξεγερθεὶς ἕνα πρῶτ, ὁ

λαὸς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως συνέ-
τριψε καὶ διεσκόρπισε.

Ἀλλὰ δὲν περιορίσθη μόνον εἰς
αὐτὰ.

Εἰς ἄλλους μὲν ἀπὸ τοὺς οἰκοδο-
μήσαντας ἐκεῖ ἔκαμεν ἀγωγὰς ἐξώ-
σεως, ἄλλους δὲ τοὺς πιεζει νὰ ὑπο-
γράψουν συμφωνητικὰ ὅτι κατέχουν

Τύπος γέροντος παρὰ τῆς Ἀλεξαν-
δρουπόλεως, ἀπλώνοντος τὰ δάχτυλα
του στὴν ἄμμο τῆς ἀγοριμῆς
γιὰ νὰ τὰ διορθώσῃ.

τὸ μέρος ὑπὸ τύπον προσωρινότητος.
Μία ἀπὸ τὰς ἀγωγὰς αὐτὰς, ἡ κα-
τὰ τοῦ κ. Τερζή, ἐφθασε καὶ μεχρὶς
ἀκροατηρίου.

Ἡ κοινωνία τῆς Ἀλεξανδρουπό-
λεως παρεκάλεσε τὴν τότε σύνθεσιν
τοῦ δικαστηρίου νὰ μὴ σπείσῃ νὰ ἐκ-
δόσῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως
αὐτῆς, ἕως ὅτου νὰ ἐπέμβῃ τὸ Κρά-
τος, διότι πᾶσα ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς
Ἐταιρείας θὰ ἦτο ἕνα ὅπλον δυνα-
τὸν στὰ χέρια της καὶ μία πηγὴ ἀ-
ναστατάσεως τοῦ κόσμου ἐκεῖ πέρα.

Δυστυχῶς ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει δι-
καιοσύνην ἐθνικὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον
εἰς τὰ νέα μέρη.

Πᾶσαν ἐνέργειαν διοικητικὴν καὶ
δικαστικὴν τὴν διέπει ὁ τύπος ὁ ξη-
ρὸς, ὁ τύπος ὁ δλέθριος, ὁ τύπος
καὶ τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, ὁ πολλὰ
δημιουργήσας εἰς τὴν Βόρειον Ἑλ-
λάδα κατὰ τῶν μεγάλων τοῦ ἔθνους
συμπεριόντων.

Δὲν εἶνε καιρὸς τώρα νὰ ἀναφέ-
ρομεν λεπτομερείας ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ὑπὲρ τῆς

Ἐταιρείας καὶ ἡ Ἐταιρεία τώρα
ζητᾷ δεκάδων ἐτῶν ἐ-
νοίκια ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς
Ἀλεξανδρουπόλεως!

...

Κατόπιν τῆς νέας αὐτῆς ἀπαιτή-
σεως τῆς Ἐταιρείας καὶ τῆς νέας
ἀναστατώσεως τῶν κατοίκων τῆς Ἀ-
λεξανδρουπόλεως ἀπεράσιος νὰ ἐ-
πέμβῃ τὸ Κράτος ἐπὶ τέλους.

Καὶ ἤλθαν ἄνθρωποι τοῦ ὑπουρ-
γείου καὶ βόηκαν μίαν λύσιν.

Νὰ ἀγοράσῃ, μοῦ φαίνεται, ὅλην
αὐτὴν τὴν ἔκτασιν τὸ Κράτος καὶ
νὰ τὴν μεταπώλῃ εἰς τοὺς κατοί-
κους μὲ τὴν τιμὴν τὴν ση-
μερινήν.

Ἐτοί οἱ κάτοικοι Ἀλεξανδρου-
πόλεως πέφτουν ἀπὸ τὴν Σκύλλαν
εἰς τὴν Χάρυβδιν.

Νέα ἀναστάσεις λοιπόν, νέες φρα-
σαρίες, νέοι θόρυβοι καὶ νέες συγ-
κεντρώσεις καὶ νέες τρικυμίες καὶ
νέες διαμαρτυρίαι τῶν κατοίκων.

— Ὅχι! φωνάζουν οἱ Ἀλεξαν-
δρουπολίται. Ὅχι μὲ τὴν σημερινὴν
τιμὴν, διότι ποτὲ δὲν θὰ δυνηθῶμεν
νὰ πληρώσωμεν.

Καὶ ὑποδεικνύουν καὶ τοῦτοι μίαν
λύσιν:

— Ὅλη αὐτὴ ἡ μεγάλῃ ἔκτασις νὰ
περιέλθῃ ἀπαλλοτριωμένη εἰς τὸ
Δημόσιον.

Τὸ ἑλληνικὸν Δημόσιον νὰ τὴν
μεταγώγῃ εἰς τοὺς σήμερον κατέ-
χοντας τὸν χώρον τοῦτον, μὲ οἰκίας
κ.λ.π.

Καὶ νὰ ὑποχρεωθοῦν οὗτοι νὰ πλη-
ρώσουν τὴν ἀξίαν τοῦ οἰκοπέδου εἰς
τὸ Δημόσιον μὲ τὴν τιμὴν πού εἶχαν
τὰ οἰκόπεδα αὐτὰ ἔδω καὶ 14 χρό-
νια, ὅταν δηλαδὴ ἡ Θράκη ξαναῖνε
ἑλληνικὴ, τιμὴ μὲ 40—50 δραχμὰς
τὸ κάθε μέτρον, τὸ τετραγωνικὸν μέ-
τρον.

Ἄς ἀκούσῃ, ἐπὶ τέλους, μιὰ φορὰ
καὶ τὸ Κράτος τοῦτο τὸν λαόν του!..

Ἡ μήπως προτιμᾷ, φοροεῖς ὡς
εἶνε, νὰ ἐκβιάσθῃ;

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Εἰς τὸ προσεχές:
Ἡ ἀσφάλεια στὴ Θράκην.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. Τού-
νος.— Η ύπαρξις της Γαλλοελλη-
νικής 'Εταιρείας της εκμεταλλενομέ-
νης την γραμμήν 'Αλεξανδρουπό-
λεως—Τουρκίας—Βουλγαρίας, δέν
ξέρω τί είνε, ως καί ποιάς, διά τὸ
Κράτος, ὡς ἐμφάνισις ὅμως είνε ἀ-
ναχρονισμός καὶ ὡς ὑπαρξίς, ἐκεῖ,

Χωρικοί της Σαμοθράκης εἰς τὰς
ὁδοὺς τῆς 'Αλεξανδρουπόλεως.

ἀναστάτωσης καὶ ἀνησυχία διὰ τοὺς
κατοίκους.

Ἀρχίζω ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν.

Βαγόνια, πού σοὺ θυμίζουν τὴν
πρώτην παρουσίαν τῶν σιδηροδρό-
μων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τραῖνο εἰς τὸ
ὁποῖον οἱ ὑπάλληλοι τῆς γραμμῆς, οἱ
ἐπιθεωροῦντες τὰ εἰσιτήρια κ.λπ. κρέ-
μονται ἀπ' ἑξῶ ἀπὸ τὰ βαγόνια, ἐνῶ
αὐτὰ τρέχουν, σὺν χειμωνιάτικα στα-
φύλια, ἐκτελούντες γυμνάσια ἐλξεως,
αἰμάτων καὶ ἰσορροπίας, διὰ νὰ ἐκ-
τελέσουν τὴν ὑπηρεσίαν των.

Ἔτσι ὁ ἐπιβάτης ἔχει, ἐκτός τῆς
θέας τῶν τοπίων, καὶ σχοινοδοτικὴν
παράστασιν πρὸς τέρψιν καί... ἐ-
λεσινολόγησιν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ κρεμάσματα αὐ-
τὰ καὶ αἱ ἐλξεις τῶν ὑπαλλήλων τοῦ
σιδηροδρόμου γίνονται καθημερινῶς,
εἴτε βρέχει, εἴτε ἡλιάζει, εἴτε κά-
νει παγωνιά—ἡ περίφημη παγωνιά
τῆς Θράκης πού σκάζει καὶ τὰ σί-
δηρα.

Ἄς εἰδωμεν τώρα νὰ ἴδωμεν τί
εἶνε ἡ 'Εταιρεία αὕτη ὡς ἐνόηλός
διὰ τὴν 'Αλεξανδρουπόλιν.

Καθὼς ἐγράψαμεν καὶ εἰς προη-
γουμένην ἐπιστολήν μας, ἡ 'Εται-
ρεία αὕτη εἶνε ἀνάδοχος τῆς πα-
λαιᾶς τῶν Ἀνατολικῶν Σιδηροδρό-
μων, ἧς ἔδρα ἦτο ἡ Βιέννη.

Μετά τὸν παγκόσμιον πόλεμον πε-
ριβλήθη ὡς λεία πόλις εἰς τοὺς νι-
κητὰς, μετασχηματισθεῖσα εἰς Γαλ-
λοελληνικήν.

Ἦτο ἡ χαρακτηριστικὴ τότε ἐπο-
χῇ, ὅποτε ὁ Γάλλος στρατηγὸς Σαρ-
πύ, ἀπὸ εὐνομοσύνης πρὸς τοὺς
συνμάχους τῆς Γαλλίας Ἑλλήνας,
ζητοῦσε νὰ μεταποιήσῃ τὴν Θράκην
εἰς γαλλικὸν προτεκτοράτον. Πρὸς
τοῦτο ἐκαλοῦσε τὸν πληθυσμὸν νὰ ὑ-
πογράψῃ αἰτήσεις, συντεταγμένας
ὑπ' αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων νὰ ζη-
τοῦν τὴν γαλλικὴν προστασίαν ἐπὶ
τοῦ τμήματος αὐτοῦ τῆς Θράκης,
πού ἐπρόκειτο νὰ περιέλθῃ στὴν Ἑλ-
λάδα.

Οἱ Τούρκοι, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Ἑ-
θραῖοι καὶ οἱ Βούλγαροι διόκληρου
τοῦ διαμερίσματος ἔσπευσαν νὰ ὑ-
πογράψουν καὶ μετὰ τὰ δυτὰ χέρια
τους. Οἱ Ἕλληνες ἠρνήθησαν. Ὁ
Σαρπύ ἐκέλευσε πολλοὺς προκρίτους
καὶ δι' ὑποσχέσεων ἢ δι' ἀπειλῶν
προσέταθον νὰ τοὺς ἔξαναγκάσῃ
νὰ ὑπογράψουν καὶ αὐτοί.

Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Γάλλον
τοῦτον τὴν ἔδωκεν ὁ τότε Μητρο-
πολίτης 'Αλεξανδρουπόλεως.

— Μὴν ἐνοχλεῖτε, τοῦ εἶπε, τὸν κό-
σμον, στρατηγέ. Ἦμεις 500 χρόνια
περιμένουμε τὴν ἡμέραν αὕτην καὶ
θυσιάζομε τὰ πάντα διὰ τὴν κοινήν
Πατριδα μας καὶ τώρα πού βλέπο-
με νὰ ἔρχεται στὴν Θράκην ἡ Ἑλ-
λάς μας θὰ ζητήσομεν ξένην προ-
στασίαν;

Ὁ Σαρπύ, βλέπων ν' ἀποτηνά-
ζον οἱ προσπάθειές του, ἐγύρισε
καὶ εἶπεν εἰς τὸν Μητροπολίτην καὶ
τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας:

— Αὐτὰ τὰ λέτε γιατί δέν ξέρετε
τί ἐστὶ ἑλληνικὴ διοίκησις!

Καὶ ἡ μὲν ἑλληνικὴ διοίκησις τῶν
Νέων Χωρῶν, μέχρι πρό τινας ἀκό-
μη, δέν πιστευόμεν νὰ ἦτο χειρότερα
τῆς διοικήσεως μερικῶν ὁργάνων
τῶν Συμμάχων κατὰ τὸν μέγαν πό-
λεμον εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ἄλλὰ δέν ἐφαντάζοντο καὶ οἱ κα-
λοὶ οἱ Θράκες βέβαια ποτὲ ὅτι ἡ
χώρα τους θὰ παρεδίδετο, ὅπως καὶ
μερικὰ διαμερίσματα τῆς Μακεδο-
νίας, καὶ σήμερα ἀκόμη, εἰς τὴν ἐ-
νομοτάχην καὶ τὸν χωροφύλακα
καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀποστράτους μου-

στακαλῆδες τῆς Ἑλλάδος πρὸς...
διοικησιν!

Ὁ Σαρπύ τότε μετεκάλυψε καὶ
Φραγκοεξανδρινὸς ἀρκετοὺς, οὓς
καὶ εἰσποθέτησεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν
τῆς 'Εταιρείας.

Αἱ κατόπιν ἑλληνικαὶ Κυβερνή-
σεις, εἰς τὴν γυναικίζουσαν ἡ μά-

Ψαρόβαρκα τῆς 'Αλεξανδρουπόλεως.

λον γυναικίζουσαν πάλαι τὸν ἀπέ-
ταναν παντὸς ξένου, ὅχι μόνον δέν
καθάρισαν τὴν Θράκην ἀπὸ τὴν
ξενικὴν αὐτὴν διεμβολήν, ἀλλὰ καὶ
παρεχώρησαν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν
εἰς τοὺς Φραγκοεξανδρινούς ὑπαλλή-
λους τῆς ξένης 'Εταιρείας δι' ἐι-
κοῦ Νομίου, τοῦ 2490, διὰ νὰ μεί-
νουν ἀδιατάρακτοι στὰς θέσεις των,
ἐδίδχθησαν δὲ καὶ ὡς βάσιν μεταξὺ
χρυσοῦ καὶ δραχμῆς διὰ τὰς μετὰ
τῆς 'Εταιρείας συναλλαγὰς τῶν κα-
τοίκων ἑπτά δραχμὰς περισσότερον
ἀπὸ ὅσας ἐδίδχθησαν διὰ παρομοίας
συντάξεως οἱ Τούρκοι.

Ἀλλὰ οἱ Τούρκοι, κατὰ τὴν σύμ-
βασιν, ἐδίδχθησαν ὡς βάσιν μεταξὺ
χρυσοῦ καὶ χαρτονομίσματος 5 1/2,
ἡμεῖς δὲ οἱ κουνδριντάδες 12 1/2.

Ἀναλόγειν περισσότερον τὸ ζή-
τημα.

Ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ Πυθίου μέ-
χρι Κων/πόλεως, χιλιόμετρα 400
σχεδόν, βαγόνια πολυτελῆ καὶ κα-
θαρά—ὑπερχεωδῆ ἀπὸ τὴν τουρκι-
κὴν Κυβέρνησιν ἢ 'Εταιρεία νὰ ἀντι-
καταστήσῃ τὰ παλὰ της κάρρα—

ὁ ἐπιβάτης τῆς τρίτης θέσεως—γιά
νὰ πάρουμε ὡς βάσιν τὸν φτωχὸν
κοσμάκι—πληρώνει 5 λίρες Τα-
λατ, δηλαδὴ 420 δραχμὰς.

Ἐντὺς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους με-
ταξὺ ἀραμπαδῆς τῆς 'Εταιρείας,
τὰ ρυπαρά καὶ ἀνυπόφορα, πληρώνει
ἀπὸ τὴν 'Αλεξανδρουπόλιν ἕως τὰ

λον τοῦ Δεδεαγάτς, ὅπως ἐγράψαμεν
καὶ εἰς προηγουμένην μας ἐπιστο-
λήν, στὰν ἐγράψαμεν διὰ τὸ ζήτημα
τοῦ λιμένος.

Ἡ 'Εταιρεία ἐξήτησεν ἐνδύτητα
ἐδάφους διὰ νὰ ἐλίσσονται τὰ τραῖ-
νά της. Ἡ Τουρκία τῆς παρεχώρη-
σεν ὅλον τὸν ἀπέραντον ἐκείνου χώ-
ρον, ἔρχοντο τότε, πού ἐκτείνεται ἀπὸ
τὸν σημερινὸν Ἑλληνικὸν Σταθμὸν,
ὅπως λέγετε τὸν σταθμὸν τῆς 'Εται-
ρείας, καὶ ὅλα τὰ παραλιακὰ οἰκό-
πεδα μέχρι τοῦ οἰκίματος ὅπου ση-
μερον ἡ Νομαρχία ἔβρου. Τὴν ὑ-
πεχέρωσε δὲ ἡ Τουρκία νὰ κἀν δι-
πλάς καὶ τριπλάς γραμμάς εἰς τὰ
ἀπρόσκοπτον τῶν μηχανῶν της, τῶν
συρμῶν της, λειτουργίαν.

Ἡ 'Εταιρεία ὅμως οὐδέποτε ἐξε-
τέλεσε τὰς ἀναληφθεῖσας ὑποχρέω-
σεις της αὐτὰς. Ἔτσι τὰ οἰκόπεδα
ἔμεναν ἔρημα καὶ ἐστία σκουπιδιῶν.
Οἱ κάτοικοι καὶ ἐπὶ Τουρκίας ἀρχί-
σαν νὰ κτίζουν ἐκεῖ, στὰν δὲ τὸ μέ-
ρος ἀπελευθερώθη ἔγιναν μεγάλα
οἰκοδομὰ καὶ ἐγκαταστάσεις εἰς τὰ
οἰκόπεδα αὐτὰ ἀξίας ἑκατομμυρίων.

Τὰ πράγματα ἐβάδιζαν καλὰ.

Ἡ ἀνασυστάσις 'Εταιρεία ἡ-
γνοῖε, φαίνεται, τὴν παλαιὰν σύμ-
βασιν τοῦ Ἀδδὸν Χαμίτ καὶ δέν ἡ-
νώχησε τοὺς οἰκοδομήσαντας κα-
τοίκους τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Οἱ διὰ τοῦ 2.490 ὅμως εἰδικοὶ
λόγους ἀποκρίθησαν τὴν ἑλληνικὴν
ἀπαιτήσιν Φραγκοεξανδρινῶν ὑπαλ-
ληκοῦ τῆς 'Εταιρείας ἀνέλαβον νὰ
τὴν ἀνοίξουν τὰ μάτια. Καὶ αὐτοί,
λένε, ὑπέδειξαν τὴν σύμβασιν αὐ-
τὴν εἰς τὸν σημερινὸν διευθυντὴν
τῆς 'Εταιρείας κ. Χέιτς.

Καὶ τώρα ἔρχεται ἡ 'Εταιρεία καὶ
ζητεῖ, δυνάμει τῆς ἀπονησάσεως
τῆς συμβάσεως, τὰ οἰκόπεδά της, καὶ
ἐπειδὴ τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμέ-
νοις ζητεῖ βεβαίως καὶ τὰ σπῖτια,
τὰ καταστήματα, τὰς ἀποθήκας, τὰ
διάφορα ἱδρύματα, τὸν φανὸν τῆς
'Αλεξανδρουπόλεως καὶ αὐτὴν τὴν
Νομαρχίαν τοῦ Κράτους τοῦ ἑλλη-
νικοῦ!

Τὸ ἐν τρίτον περίπου τῆς σημερι-
νῆς Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ζητεῖ 500.000 δραχμὰς... ἐνοί-
κια ἀπὸ τὰς παρὰ τὸν λιμένα Ἀπο-
θήκας τοῦ Δημοσίου καὶ τὰς ιδιωτι-
κάς, ζητεῖ ὅλην τὴν προκυμαία τῆς
'Αλεξανδρουπόλεως καὶ πρό τινας
ἔδωκε καὶ φράγματα ἐκεῖ εἰς τὸ διεκ-
δικούμενον ἐκείνου μέρος παρ' αὐτῆς,
τὰ ὁποῖα, ἐξεγερθεὶς ἕνα πρωτὶ, ὁ

λαὸς τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως συνέ-
τριψε καὶ διεσκόρπισε.

Ἄλλὰ δέν περιορίσθη μόνον εἰς
αὐτὰ.

Εἰς ἄλλους μὲν ἀπὸ τοὺς οἰκοδο-
μήσαντας ἐκεῖ ἔκαμεν ἀγωγὰς ἐξώ-
σεως, ἄλλους δὲ τοὺς πιεῖε νὰ ὑπο-
γράψουν συμφωνητικὰ διὰ κατέχουν

Τύπος γέρου ψαρά τῆς Ἀλεξαν-
δρουπόλεως, ἀπλώνοντος τὰ δίχτυα
του στὴν ἄμμο τῆς ἀκρογιαλίας
γιά νὰ τὰ διορθώσῃ.

τὸ μέρος ὑπὸ τύπον προσωρινότητος.
Μία ἀπὸ τὰς ἀγωγὰς αὐτὰς, ἡ κα-
τὰ τοῦ κ. Τερζή, ἔφθασε καὶ μεχρὶς
ἀκροατηρίου.

Ἡ κοινὴ τῆς Ἀλεξανδρουπό-
λεως παρεκάλεσε τὴν τότε σύνθεσιν
τοῦ δικαστηρίου νὰ μὴ σπεύσῃ νὰ ἐκ-
δόσῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως
αὐτῆς, ἕως ὅτου νὰ ἐπέμβῃ τὸ Κρά-
τος, διότι πάσα ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς
'Εταιρείας θὰ ἦτο ἕνα ὅλον δυνα-
τὸν στὰ χέρια της καὶ μία πηγὴ ἀ-
ναστατάσεως τοῦ κόσμου ἐκεῖ πέρα.

Δυστυχῶς ἡ Ἑλλάς δέν ἔχει δι-
καιούσιν ἢ ἐθνικὴν ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον εἰς τὰ νέα μέρη.

Πᾶσαν ἐνέργειαν διοικητικὴν καὶ
δικαστικὴν τὴν διέπει ὁ τύπος ὁ ξη-
ρὸς, ὁ τύπος ὁ ὀλέθριος, ὁ τύπος
ὁ πὸ γράμμα τοῦ Νόμου, ὁ πολλὰ
δημιουργήσας εἰς τὴν Βόρειον Ἑλ-
λάδα κατὰ τὸν μεγάλων τοῦ ἔθνους
συμφερόντων.

Δέν εἶνε καιρὸς τώρα νὰ ἀναφε-
ραμεν λεπτομερείας ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ὑπὲρ τῆς

'Εταιρείας καὶ ἡ 'Εταιρεία τώρως
ζητεῖ δεκάδων ἐτῶν ἐ-
νοίκια ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς
'Αλεξανδρουπόλεως!

Κατόπιν τῆς νέας αὐτῆς ἀπαιτή-
σεως τῆς 'Εταιρείας καὶ τῆς νέας
ἀναστατάσεως τῶν κατοίκων τῆς Ἀ-
λεξανδρουπόλεως ἀπεφάσισεν νὰ ἐ-
πέμβῃ τὸ Κράτος ἐπὶ τέλους.

Καὶ ἦλθαν ἄνθρωποι τοῦ ὑπουρ-
γείου καὶ βόρην μίαν λύσιν.

Νὰ ἀγοράσῃ, μοῦ φαίνεται, ὅλην
αὐτὴν τὴν ἑκτασίον τοῦ Κράτους καὶ
νὰ τὴν μεταπώλῃ εἰς τοὺς κατοί-
κους μὲ τὴν τιμὴν τὴν ση-
μερινήν.

Ἔτσι οἱ κάτοικοι Ἀλεξανδρου-
πόλεως πέρτουν ἀπὸ τὴν Σκύλλαν
εἰς τὴν Χάρυδιν.

Νέα ἀναστάτωσης λοιπόν, νέες φα-
σαρίες, νέοι θόρυβοι καὶ νέες συγ-
κεντρώσεις καὶ νέες τρικυμίες καὶ
νέες διαμαρτυρίες τῶν κατοίκων.

— Ὅχι! φροντίζουν οἱ Ἀλεξαν-
δρουπολίται. Ὅχι μετὰ τὴν σημερινὴν
τιμὴν, διότι ποτὲ δέν θὰ δυνηθῶμεν
νὰ πληρώσωμεν.

Καὶ ὑποδεικνύουν καὶ τοῦτοι μίαν
λύσιν:

— Ὅλη αὕτη ἡ μεγάλη ἑκτασίς νὰ
περιέλθῃ ἀπαιλοτριωμένη εἰς τὸ
Δημόσιον.

Τὸ ἑλληνικὸν Δημόσιον νὰ τὴν
μεταγράψῃ εἰς τοὺς σήμερον κατέ-
χοντας τὸν χώρον τοῦτον, μὲ οἰκίας
κ.λπ.

Καὶ νὰ ὑποχρεωθῶν οὗτοι νὰ πλη-
ρώσουν τὴν ἀξίαν τοῦ οἰκοπέδου εἰς
τὸ Δημόσιον μὲ τὴν τιμὴν πού εἶχαν
τὰ οἰκόπεδα αὐτὰ ἔδω καὶ 14 χρό-
νια, στὰν δηλαδὴ ἡ Θράκη ξανάγινε
ἑλληνικὴ, τιμὴ μὲ 40—50 δραχμὰς
τὸ καθεῖ μετρον, τὸ τετραγωνικὸν μέ-
τρον.

Ἄς ἀκούσῃ, ἐπὶ τέλους, μιὰ φορά
καὶ τὸ Κράτος τοῦτο τὸν λαὸν του!...

Ἡ μήπως προτιμᾷ, ψοφοδεῖς ὡς
εἶνε, νὰ ἐκβιάσῃ;

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Εἰς τὸ προσέχες:

Ἡ ἀσφάλεια στὴ Θράκην.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΩΡΙΑΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥΝ

ΤΟΥ ΕΙΣ ΛΕΣΒΟΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ